

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobců: **a) Zelené Roztyly, o. s.**, se sídlem Kloknerova 6, Praha 4, **b) Ing. T. H.**, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, za účasti osob zúčastněných na řízení: **I) ALBORG-DEVELOPMENT a. s.**, se sídlem Klimentská 1, Praha 1, zastoupena JUDr. Ing. Daliborem Vítkem, advokátem se sídlem Pod Klaudiánkou 4a, Praha 4, **II) Městská část Praha 11**, se sídlem Ocelíkova 1, 149 41 Praha 4, **III) JUDr. K. B.**, **IV) PhDr. M. K.**, **V) S. K.**, **VI) Ochrana Roztyl**, občanské sdružení, se sídlem Blatenská 3, Praha 4, **VII) Z. R.**, **VIII) Ing. K. B.**, **IX) R. R.**, **X) A. V.**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 2. 2015, č. j. S-MHMP 490243/2014/SUP/Sv/Hn, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 9 A 75/2015, o návrhu osoby zúčastněné na řízení I) na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

- I.** Městský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 9 A 75/2015 nařídit jednání nejpozději ve lhůtě do **30. 11. 2017**.
- II.** Osobě zúčastněné na řízení I) **se přiznává** náhrada nákladů řízení ve výši **2.178 Kč**. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám JUDr. Ing. Dalibora Vítky, advokáta se sídlem Pod Klaudiánkou 4a, Praha 4.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Z předloženého spisu Městského soudu v Praze (dále „městský soud“) Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobci podali žalobu proti rozhodnutí žalovaného dne 7. 4. 2015.

[2] Dne 6. 9. 2017 byl Nejvyššímu správnímu soudu postoupen městským soudem návrh osoby zúčastněné na řízení I) [dále jen „navrhovatel“] ze dne 21. 8. 2017 na určení lhůty k provedení procesního úkonu (rozhodnutí o žalobě).

[3] Navrhovatel uvádí, že žalobci brojí žalobou proti v záhlaví popsanému rozhodnutí žalovaného – stavebnímu povolení, na jehož základě navrhovatel zahájil stavbu. Žalobě byl k návrhu žalobců usnesením ze dne 4. 5. 2015, č. j. 9 A 75/2015 – 172, přiznán odkladný účinek. Navrhovatel tedy musel zastavit stavební práce a stavbu zakonzervovat. Skutečnost, že žalobě byl přiznán odkladný účinek a s tím související vysoké škody, odůvodňují předností projednání věci, o což navrhovatel městský soud opakovaně žádal.

[4] Jelikož městský soud na navrhovatelovy žádosti nereagoval, podal navrhovatel dne 21. 10. 2015 stížnost na průtahy v řízení, která nebyla shledána důvodnou. Navrhovatel doposud

pokračování

obdržel pouze přípis ze dne 20. 5. 2016, ve kterém předsedkyně senátu navrhovatelé sděluje, že žalobu lze projednat až v závislosti na řízení vedeném u městského soudu pod sp. zn. 11 A 27/2015, ve kterém se projednává žaloba na zrušení územního rozhodnutí, a že lze projednání žaloby proti stavebnímu povolení očekávat v průběhu měsíců září – říjen 2016.

[5] Dle navrhovatele však z judikatury vyplývá, že pro posouzení stavebního povolení není relevantní řízení ve věci územního rozhodnutí. Městský soud přesto předmětnou žalobu neprojednal, a to i přesto, že od podání žaloby a přiznání odkladného účinku uplynuly více než dva roky. Rovněž uběhl téměř rok od soudem sděleného očekávaného termínu projednání žaloby.

[6] Navrhovatel požaduje, aby Nejvyšší správní soud určil městskému soudu k rozhodnutí o žalobě lhůtu dvou měsíců.

[7] K podanému návrhu se vyjádřil soudce městského soudu JUDr. Štěpán Výborný; uvedl, že žalobě předchází nevyřízené žaloby a věci jsou projednávány podle pořadí nápadu. Soud v daném případě neshledal závažné důvody pro přednostní projednání věci dle § 56 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Pro úplnost dodal, že žaloba bude projednávána v nově složeném senátu č. 14, jak vyplývá ze změny č. 9 rozvrhu práce městského soudu ze dne 28. 6. 2017.

II. Posouzení návrhu Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud ověřil tvrzené skutečnosti ve spise městského soudu a shledal, že v něm mají oporu.

[9] Návrh je důvodný.

[10] Dle § 174a odst. 1, věty první, zákona o soudech a soudcích „[m]á-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení [...]“.

[11] Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, do řízení probíhajícího před soudem.

[12] Při posuzování návrhu na určení lhůty je Nejvyšší správní soud vázán navrhovatelovou specifikací procesního úkonu, u něhož jsou namítány průtahy. Jen u takto vymezeného procesního úkonu zkoumá, zda dochází k průtahům. V nynější věci jsou průtahy namítány ve vztahu k vydání rozhodnutí, jímž se řízení před městským soudem končí.

[13] Důvodnost návrhu na určení lhůty zdejší soud posuzuje dle kritérií vymezených v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích. Těmito kritérii jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu. Současně není bez významu ani § 56 odst. 1 s. ř. s., dle něhož soud projednává a rozhoduje věci podle pořadí, v jakém k němu došly; to neplatí, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. V § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. jsou vymezeny návrhy a věci, o nichž se rozhoduje přednostně. V nyní souzené věci je zřejmé, že nejde o přednostní věc ve smyslu § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s.

[14] Za porušení práva na projednání věci bez zbytečných průtahů pak Nejvyšší správní soud nepovažuje samotnou skutečnost, že soud, vůči němuž návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu směřuje, učinil v přiměřených lhůtách všechny přípravné úkony, které musí předcházet rozhodnutí věci, ale ve věci stále nerozhodl, jelikož rozhoduje věci napadlé dříve.

pokračování

Podstatné však je, aby v tomto stavu soud neudržel řízení po příliš dlouhou dobu, což se posuzuje dle kritérií zmíněných v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích.

[15] V případě, že nelze posuzovanou délku řízení s ohledem na popsaná kritéria nadále tolerovat, není možné návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu zamítnout s odkazem na § 56 odst. 1 s. ř. s. a odůvodněním, že soud stále rozhoduje věci napadlé dříve než tu, které se týká návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu. Ochrana práva na projednání věci bez zbytečných průtahů totiž nelze odmítnout s poukazem na to, že práva někoho jiného jsou porušována ještě více. Zde se pak uplatní názor Ústavního soudu, že „*průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“; viz např. nálezn sp. zn. IV. ÚS 55/94, nálezn sp. zn. I. ÚS 663/01, nálezn sp. zn. III. ÚS 685/06, nálezn sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další).

[16] Prvním kritériem zmíněným v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích je složitost věci. K ní lze konstatovat, že nejde o věc jednoduchou, naopak s ohledem na povahu žalobních námitek a problematiku poměrování veřejných zájmů jde spíše o věc, která svou složitostí v určité míře překračuje běžnou úroveň složitosti věcí řešených ve správním soudnictví. Nadto je v řízení přítomno vícero osob zúčastněných na řízení. Nejvyššímu správnímu neunikla ani skutečnost, že žalobci k návrhu na zrušení rozhodnutí žalovaného připojili dne 24. 10. 2016 též návrh na incidenční přezkum (a zrušení) opatření obecné povahy, čímž se složitost celé věci ještě znásobuje.

[17] Význam předmětu řízení pro navrhovatele byl popsán v rámci jeho návrhů na přednostní projednání věci, ze kterých je zjevné, že předmět sporu je pro něj skutečně významný. Navrhovatel doložil, že výsledek jeho soudního sporu má relevanci z hlediska jeho podnikatelského záměru (výstavba bytových jednotek) a že neúměrná délka řízení před městským soudem může ovlivnit navrhovatelovy podnikatelské záměry a vyvolává dodatečné vysoké finanční náklady související s pozastavením stavebních prací a konzervací staveniště.

[18] Co se týče postupu městského soudu, lze konstatovat, že se soud nedopustil žádných průtahů ve vztahu k úkonům, které je nutno učinit, aby se řízení dostalo do stavu, kdy je možno vydat rozhodnutí. V přiměřené době účastníky vyzval, aby se vyjádřili, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez jednání, bez zbytečné prodlevy též vyzval žalovaného k předložení správního spisu a k vyjádření k žalobě. Zjišťoval osoby zúčastněné na řízení. Posouzení, zda v tomto stavu městský soud neponechal řízení po nepřijatelně dlouhou dobu, Nejvyšší správní soud považuje vhodné učinit v souvislosti s dalšími kritérii vymezenými v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích.

[19] Při posouzení předloženého návrhu vycházel Nejvyšší správní soud z toho, že žaloba byla podána v dubnu roku 2015, tedy před dvěma a půl lety. S ohledem na dosavadní postup městského soudu a význam předmětu řízení pro navrhovatele, jakož i s přihlédnutím ke konstantní judikatuře, nemohl soud, než dospět k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, neboť dobu, po kterou se navrhovatel dosud nedostalo rozhodnutí, již nelze z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod ospravedlnit, a považovat ještě za přiměřenou.

[20] Navrhovatel ve svém návrhu požaduje provedení procesního úkonu „rozhodnutí o žalobě“, a to ve lhůtě dvou měsíců. Nejvyšší správní soud však ze soudního spisu ověřil, že navrhovatel trvá na nařízení jednání ve věci, které musí podle § 51 odst. 1 s. ř. s. předcházet rozhodnutí o žalobě. S ohledem na složitost věci, množství osob zúčastněných na řízení a dalších výše zmíněných aspektů, proto Nejvyšší správní soud určil městskému soudu lhůtu k nařízení jednání do konce listopadu 2017 tak, aby soud mohl učinit všechny nutné procesní úkony před nařízením jednání a aby měl dostatečný časový prostor (i s ohledem na změnu rozvrhu práce

pokračování

městského soudu) k pečlivému nastudování skutkových okolností případu a důkladnému zvážení všech souvisejících právních otázek.

[21] Nejvyšší správní soud poznamenává, že si je vědom aktuální přetíženosti městského soudu a jeho správního úseku. Stejně jako Ústavní soud (srov. např. náleze ze dne 7. 8. 2007, sp. zn. IV. ÚS 391/07, publikovaný jako N 122/46 SbNU 41) si přitom Nejvyšší správní soud plně uvědomuje, že jeho individuální rozhodnutí, kterým návrhu na určení lhůty vyhoví, není systémovým řešením, neboť v případě, kdy by zdejší soud vyhověl návrhu na určení lhůty těch účastníků řízení před městským soudem, jejichž věci jsou ještě starší než věc navrhovatelova, nedošlo by k faktickému zlepšení situace. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není totiž nástrojem, který je schopen odstranit přetíženost soudu. Nejvyšší správní soud však nemá jiný nástroj, který by mohl použít k ochraně navrhovatelů před případnými průtahy v řízení u krajských soudů či městského soudu. V nynějším řízení je jeho povinností poskytnout ochranu právům toho účastníka, který se na něj v individuálně určené věci se svým návrhem obrátil. Ve vztahu k otázce zachování principu rovnosti účastníků řízení před soudem, která se v dané souvislosti nabízí, lze s odkazem na výše zmíněný náleze Ústavního soudu ze dne 7. 8. 2007 (viz bod 25. nálezu), zmínit, že: „*takový princip se uplatní toliko v situaci, kdy zásah do základních práv a svobod jednotlivce lze odstranit jiným způsobem, tedy existují-li vedle zvoleného nástroje také jiné prostředky, kterými lze zabránit zásahu do základních práv a svobod.*“ Nejvyšší správní soud však jiný prostředek nemá a o návrhu na určení lhůty musí rozhodnout.

[22] Zcela závěrem Nejvyšší správní soud dodává, že navrhovatel v průběhu dosavadního řízení několikrát požadoval její přednostní projednání z důvodů dle § 56 odst. 1 věty za středníkem s. ř. s., tedy proto, že jsou zde dle navrhovatelova názoru dány závažné důvody pro přednostní projednání. Ty navrhovatel spatřuje zejména ve vysokých finančních nákladech spočívajících v pozastavení stavby a konzervaci staveniště.

[23] Pojem „závažné důvody pro přednostní projednání věci“ je neurčitým právním pojmem; u konkrétních žalob, které nespádají pod režim § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s., je tak dán prostor pro úvahu soudu, který může shledat natolik závažné okolnosti, které mohou vést k závěru o nutnosti přednostního projednání. Nelze podat přesnou definici okolností, které k takovému závěru povedou. Bude na soudu, aby individuálně posoudil okolnosti projednávané věci ve vztahu k účastníkům řízení, významu předmětu věci pro účastníky řízení a osoby na řízení zúčastněné, ve vztahu k veřejnému zájmu, o který se v řízení jedná, relevantní újmu hrozící některému účastníkovi či osobě zúčastněné na řízení, nutnost vydat sjednocující rozhodnutí apod. (srov. obdobně Blažek, T., Jirásek, J., Molek, P., Pospíšil, P., Sochorová, V., Šebek, P.: *Soudní řád správní - online komentář. 3. aktualizace. Praha: C. H. Beck, 2016, komentář k § 56*).

[24] V nyní souzené věci navrhovatel podrobně tvrdil důvody, pro které by měla být žaloba projednána přednostně (srov. zejména podání ze dne 20. 10. 2015). Městský soud na navrhovatelovy žádosti o přednostní projednání reagoval přípisem ze dne 20. 5. 2016, č. j. 9 A 75/2015 – 296, ve kterém pouze obecně uvedl, že je v současné době zatížen řadou jiných naléhavých žádostí srovnatelných nebo dokonce významnějších z hlediska veřejného zájmu a dále řadou věcí ze zákona přednostních či časově limitovaných. Městský soud se tedy k návrhu na přednostní projednání věci nijak nevyjádřil, z jeho přípisu není zřejmé, zda souzenou věc považoval za přednostní ve smyslu § 56 odst. 1 věty za středníkem s. ř. s., či nikoli. Dle Nejvyššího správního soudu měl městský soud navrhovateli na jeho žádost o přednostní projednání žaloby jasným způsobem odpovědět, aby bylo vyjasněno, zda projednávaná věc spadá do přednostního režimu projednání či nikoli. Vyjasnění této otázky je totiž podstatné pro stanovení pořadí projednávaných věcí a ve svém důsledku tedy i pro posouzení přiměřenosti doby, po kterou je žaloba u soudu projednávaná. V případě nynějšího návrhu ovšem tato otázka většího významu nemá, neboť dobu projednávání u městského soudu v délce 29 měsíců nelze považovat za přiměřenou ani u žaloby „nepřednostní“ povahy.

pokračování

III. Závěr a náklady řízení

[25] V souladu s § 174a odst. 8, větou poslední, zákona o soudech a soudcích, má úspěšný navrhovatel právo na náhradu nákladů řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, které v takovém případě hradí stát.

[26] Dle § 174a odst. 5 věty druhé, zákona o soudech a soudcích se pro řízení o návrhu na určení lhůty používají přiměřeně ustanovení části první a části třetí zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), nestanoví-li zákon o soudech a soudcích jinak. V otázkách nákladů řízení o návrhu na určení lhůty neupravených v zákoně o soudech a soudcích se tedy použije o. s. ř.

[27] Dle § 151 odst. 2 o. s. ř. se výše odměny za zastupování advokátem určí na základě vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). K užití advokátního tarifu srov. rozsudek velkého senátu Nejvyššího soudu ze dne 15. 5. 2013, sp. zn. 31 Cdo 3043/2010, publ. pod č. 73/2013 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek.

[28] Navrhovatelův právní zástupce v řízení vykonal jeden úkon právní služby dle § 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu v podobě podání návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu. Za tento úkon náleží odměna a paušální náhrada hotových výdajů v celkové výši 1.800 Kč (§ 7 bod 4., § 9 odst. 1 a § 13 odst. 3 advokátního tarifu). Navrhovatelův zástupce je plátcem daně z přidané hodnoty. Dle § 137 odst. 3 o. s. ř. k nákladům řízení patří též náhrada za tuto daň, která v nynějším případě činí 378 Kč (21 % z 1.800 Kč). Celková výše nákladů řízení, které navrhovatelé hradí stát, činí 2178 Kč (1.800 Kč + 378 Kč). Náhrada nákladů řízení bude vyplacena navrhovatelé z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám jeho zástupce JUDr. Ing. Dalibora Vítka, advokáta se sídlem Pod Klauďiánkou 4a, Praha 4.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. září 2017

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu